

taget Valgmenigheden Anerkendelse. Der har jeg altsaa været for mild overfor Valgmenigheden, og det ærede Medlem er saavel lig at tillægge mig de sletteste Motiver til denne Handling. Jeg vil bare sige til det ærede Medlem, om han ikke vil holde sig til mine Handlinger og lade mig beholde Motiverne for mig selv; dem kender han ikke noget til. Jeg skal ikke granske det ærede Medlems Motiver til hans Stilling i denne Sag, hverken til Sagen i dens Helhed eller til de enkelte Udtalelser, der er kommet fra ham, men maa jeg saa ikke ogsaa bede om at maatte have mine Motiver i Fred. Jeg er efter min Overbevisning fuldstændig i Overensstemmelse med Valgmenighedslovens § 27. Der staar, at Ministeren kan fratage Menigheden Anerkendelsen; der staar ikke, at han skal; og jeg har brugt den mildere Regel, at jeg kan give Menigheden en Betænkningstid paa 6 Maaneder, hvis den ønsker det, og det er der afgaaet Skrivelse til dem om, hvorvidt de ønsker denne Betænkningstid paa 6 Maaneder. Ryslinge Valgmenighed er, efter hvad der foreligger, ikke fuldstændig enig i denne Sag, og det forekommer mig, at det er billigt overfor Valgmenigheden som saadan, at man giver dem denne Frist til at underkaste den Sag en nøjere Overvejelse. Hvis de ikke bruger denne 6 Maaneders Frist, skal jeg naturligvis ikke gøre det mindste Forsøg paa at paatvinge dem en saadan Frist; jeg mener ogsaa, at jeg behandler Rørdam og Valgmenigheden absolut paa samme Maade ved denne Fremgangsmaade. Rørdam fik et første Varsko den 29. September, da Skrivelsen blev sendt til ham om, at han havde overtraadt Loven, og at hvis han gjorde det oftere, var det ensbetydende med, at Anerkendelsen blev frataget ham. Menighedens Bestyrelse overtraadte Loven ved at erklære, at den ikke vilde holde sig de Anordninger efterrettelig, som er Betingelsen for at være Valgmenighed, da den vedtog sin Resolution i Slutningen af Januar Maaned. Nu skal de ogsaa have en Frist, lige saa vel som Hr. Rørdam, til at overtænke, om de vil fare videre ad den Vej. Saaledes er Stillingen med Hensyn til Ryslingesagen; og naar det ærede Medlem Hr. Povlsen den ene Gang efter den anden baade i Pressen og her har anført en Tilladelse, som J. C. Christensen ved kgl. Anordning gav adskillige Præster i Sønderjylland til at gøre Brug af Ritualændringer eller Afgivelser fra det danske autoriserede Ritual for Daaben, saa er det ikke rigtigt; for det Tilfælde i Sønderjylland dækker aldeles

ikke det Tilfælde, her er Tale om. Hovedpunktet i Rørdams Ritualændring er det Forbehold, han tager overfor Trosbenedelsens enkelte Led og overfor Trosbenedelsens i sin Helhed; thi det er jo indrømmet af ham ikke een Gang, men hundrede Gange, at Indledningen: „Lad os, enhver som vi kan for Guds Ansigt, bekende vor kristne Tro“, er et Forbehold. Det er for ham Hovedsagen. Men et saadant Forbehold har ingen Præst under J. C. Christensen faaet Lov til at tage ved det Cirkulære, han har udstedt.

Det er jo givet, at Ryslingesagen vil faa Efterdønninger og Eftervirkninger. Spørgsmaalet om Kirkebogens Førelse og om Brugen af Folkekirken Kirker vil komme til at foreligge rethurtigt; og naar Daaben er foretaget af en Præst, der har mistet sin Anerkendelse, som altsaa er uden Embede, og Daaben ikke er foretaget under Ansvar af en Præst, som er i Embede, bliver den sandsynligvis betragtet som en blot Navnegivning af vedkommende Barn uden Tilførsel om Daab. Med Hensyn til Brugen af Kirker vil det Spørgsmaal ogsaa komme til at foreligge, og jeg er fuldkommen paa det rene med, at Ryslingesagen er ikke endt endnu, og jeg er ogsaa fuldstændig rede til uden at krybe i Ly bag noget Skærnbræt hverken det Udvalg, der forhaabentlig bliver nedsat, eller noget som helst andet Skærnbræt at tage mit Ansvar for de kommende Faser i denne Sag; ligesom jeg tager mit Ansvar for den Del af den Sag, som er forløbet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Povlsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Povlsen: Den højtærede Minister talte paa en noget mystisk Maade om en mig nærstaaende Person, en god og nær Meningsfælle af mig, som han skulde have forelagt Ryslingesagen for i Ministeriet. Hvorfor siger den højtærede Minister ikke lige ud: Jeg har jo talt med det ærede Medlem om Sagen? — for det var jo det, han mente (*Socialministeren* [Borgbjerg]: Det kunde alle forstaa!). Ja, det mener jeg ogsaa, men hvorfor sagde den højtærede Kirkeminister det ikke lige ud? Det vilde have været lige saa rigtigt at sige, at jeg havde sagt til ham, at han skulde approbere eller give Tilladelse, eller hvad han vil, til at bruge et Ritual uden Tilspørgsel, men at jeg saa tilføjede: Men med Rørdams Tilførelse: „som vi nu